

Spis treści

Wykaz skrótów

I. Teoretyczne podstawy adaptowanej aktywności fizycznej

1. Korzenie koncepcji adaptowanej aktywności fizycznej - *Natalia Morgulec-Adamowicz, Andrzej Kosmol*

1.1. Historia rozwoju adaptowanej aktywności fizycznej

2. Podstawowe pojęcia w adaptowanej aktywności fizycznej - *Andrzej Kosmol, Natalia Morgulec-Adamowicz, Bartosz Molik*

2.1. Sport niepełnosprawnych - rekreacja terapeutyczna

2.2. Aktywność fizyczna, adaptacja, adaptowana aktywność fizyczna (APA), wychowanie fizyczne adaptowane (APE)

3. Teoria adaptacji - *Natalia Morgulec-Adamowicz, Andrzej Kosmol*

4. Ekologiczna analiza zadań (ETA) - *Andrzej Kosmol, Natalia Morgulec-Adamowicz*

4.1. Założenia i podstawy teoretyczne

5. Model funkcjonowania i niepełnosprawności ICF a adaptowana aktywność fizyczna - *Bartosz Molik, Natalia Morgulec-Adamowicz, Andrzej Kosmol*

5.1. Podejście Systemowe Ekologicznie Modyfikowane - model SEMA

6. Psychospołeczne aspekty adaptowanej aktywności fizycznej - *Tomasz Tasiemski, Maciej Wilski*

6.1. Koncepcje i pojęcia związane z procesem inicjacji i uczestnictwa w adaptowanej aktywności fizycznej

6.2. Koncepcje i pojęcia związane z efektami uczestnictwa w adaptowanej aktywności fizycznej

7. Alternatywne i wspomagające metody komunikacji - *Jacek Jarosław Błęszyński*

7.1. Wprowadzenie - podstawowe pojęcia

7.2. Jak dobierać metodę do potrzeb użytkowników AAC?

7.3. Znaczenie AAC we wczesnej interwencji komunikacyjnej

7.4. Wybrane metody AAC

7.4.1. Język migowy

7.4.2. Fonogesty

7.4.3. System Makaton

7.4.4. PCS, piktogramy

7.4.5. System komunikacji symbolicznej Bliss

7.4.6. Metoda ułatwionej komunikacji (FC)

7.5. Nowe technologie w AAC

7.5.1. Technologia wspomagająca (AT)

7.6. Podsumowanie

8. Praktyka oparta na dowodach naukowych w adaptowanej aktywności fizycznej
- *Natalia Morgulec-Adamowicz, Andrzej Kosmol*

9. Specjalista adaptowanej aktywności fizycznej - *Natalia Morgulec-Adamowicz, Bartosz Molik*

II. Główne obszary adaptowanej aktywności fizycznej

10. Wychowanie fizyczne adaptowane (APE) - *Barbara Woynarowska, Grzegorz Bednarczuk*

10.1. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) - *Grzegorz Bednarczuk*

10.2. Wychowanie fizyczne dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) - *Grzegorz Bednarczuk*

10.3. Zasady kwalifikacji lekarskiej uczniów z zaburzeniami i chorobami przewlekłymi do zajęć wychowania fizycznego - *Barbara Woynarowska*

10.3.1. Cele systemu kwalifikacji lekarskiej do wychowania fizycznego w szkole

10.3.2. Grupy na zajęciach wychowania fizycznego

10.4. Organizacja pracy w wychowaniu fizycznym adaptowanym - Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny (IPET) - *Grzegorz Bednarczuk*

10.5. Strategie nauczania w wychowaniu fizycznym adaptowanym - *Grzegorz Bednarczuk*

11. Rekreacja terapeutyczna - *Bartosz Molik, Judit Lencse-Mucha*

11.1. Cele i założenia rekreacji terapeutycznej (RT)

11.2. Planowanie w rekreacji terapeutycznej

11.2.1. Diagnoza

11.2.2. Planowanie

11.2.3. Zastosowanie, interwencja

11.2.4. Ocena

11.3. Strategie postępowania wykorzystywane w rekreacji terapeutycznej

12. Sport niepełnosprawnych - *Bartosz Molik, Andrzej Kosmol*

12.1. Ruchy sportowe niepełnosprawnych na świecie (paraolimpijski, olimpiady specjalne, sportu niesłyszących)

12.2. Zasady kwalifikacji i klasyfikacji zawodników z niepełnosprawnością

12.3. Ewaluacja w sporcie osób niepełnosprawnych – kontrola procesu treningowego (wskaźników biomedycznych, psychologicznych, sprawnościowych i technicznych)

12.4. Strategie treningowe wykorzystywane w sporcie niepełnosprawnych (adaptacja przepisów, sprzętu, środowiska i instrukcji)

13. Turystyka osób z niepełnosprawnością – *Natalia Morgulec-Adamowicz, Anna Ogonowska-Słodownik*

13.1. Uwarunkowania prawne turystyki osób z niepełnosprawnością w Polsce

13.2. Cele i bariery podejmowania turystyki

13.3. Turystyka osób z niepełnosprawnością w Polsce

13.4. Strategie postępowania wykorzystywane w turystyce osób z niepełnosprawnością

III. Adaptowana aktywność fizyczna dla wybranych grup osób ze specjalnymi potrzebami

14. Osoby z chorobami układu krążenia – *Kalina Maria Kaźmierska-Kowalewska*

14.1. Nadciśnienie tętnicze (NT)

14.1.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z NT

14.1.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z NT

14.2. Choroba tętnic obwodowych (*peripheral arterial disease, PAD*)

14.2.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z PAD

14.2.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z PAD

14.3. Rozrusznik serca (RS) i wszczepialny kardiowerter-defibrylator (*implanted cardioverter defibrillator, ICD*)

14.3.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z RS i ICD

14.3.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z RS i ICD

14.4. Ortotopowa transplantacja serca (*orthotopic heart transplant, OHT*)

14.4.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób po OHT

14.4.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób po OHT

15. Osoby z chorobami układu oddechowego – *Izabela Rutkowska*

15.1. Astma

15.1.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z astmą

15.1.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z astmą

15.2. Przewlekła obturacyjna choroba płuc (POChP)

15.2.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z POChP

15.2.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z POChP

15.3. Mukowiscydoza (*cystic fibrosis*, CF)

15.3.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z CF

15.3.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z CF

15.4. Transplantacja płuc

15.4.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną u osób po transplantacji płuc

15.4.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób po transplantacji płuc

16. Osoby z chorobami nerwowo-mięśniowymi - *Natalia Morgulec-Adamowicz, Anna Ogonowska-Słodownik*

16.1. Uszkodzenie rdzenia kręgowego (URK)

16.1.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z URK

16.1.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z URK

16.2. Stwardnienie rozsiane (SM)

16.2.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób ze stwardnieniem rozsianym

16.2.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób ze stwardnieniem rozsianym

16.3. Dystrofia mięśniowa (DM)

16.3.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z dystrofią mięśniową

16.3.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z dystrofią mięśniową

16.4. Padaczka

16.4.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z padaczką

16.4.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z padaczką

16.5. Mózgowe porażenie dziecięce (MPD)

16.5.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z mózgowym porażeniem dziecięcym

16.5.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z mózgowym porażeniem dziecięcym

16.6. Choroba Parkinsona

16.6.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z chorobą Parkinsona

16.6.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z chorobą Parkinsona

17. Osoby z chorobami metabolicznymi, immunologicznymi i hematologicznymi –
Jolanta Marszałek

17.1. Cukrzyca

17.1.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z cukrzycą

17.1.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z cukrzycą

17.2. Otyłość

17.2.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z otyłością

17.2.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z otyłością

17.3. Niedokrwistość

17.3.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z niedokrwistością

17.3.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z niedokrwistością

17.4. AIDS

17.4.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z AIDS

17.4.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z AIDS

17.5. Choroba nowotworowa

17.5.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z chorobą nowotworową

17.5.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z chorobą nowotworową

18. Osoby z chorobami ortopedycznymi – *Kalina Maria Kaźmierska-Kowalewska, Jolanta Marszałek*

18.1. Osteoporoza

18.1.1. Problemy i zalecenia związane z aktywnością fizyczną osób z osteoporozą

18.2. Choroby reumatyczne

18.2.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z chorobą reumatyczną

18.2.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z chorobą reumatyczną

18.3. Amputacje kończyn dolnych

18.3.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną u osób po amputacjach

18.3.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób po amputacjach

19. Osoby z zaburzeniami poznawczymi, psychicznymi i sensorycznymi – *Anna Ogonowska-Słodownik, Izabela Rutkowska*

19.1. Osoby z dysfunkcją wzroku

19.1.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z dysfunkcją wzroku

19.1.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z dysfunkcją wzroku

19.2. Osoby z dysfunkcją słuchu

19.2.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z dysfunkcją słuchu

19.2.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z dysfunkcją słuchu

19.3. Choroba Alzheimera

19.3.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z chorobą Alzheimera

19.3.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z chorobą Alzheimera

19.4. Niepełnosprawność intelektualna

19.4.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną osób z niepełnosprawnością intelektualną

19.4.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną

19.5. Rozwojowe zaburzenia koordynacji (*developmental coordination disorder, DCD*) – dyspraksja, niezborność ruchów, dysharmonia rozwoju motorycznego

19.5.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną dzieci z DCD

19.5.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla dzieci z DCD

19.6. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi (*attention deficit hyperactivity disorder, ADHD*)

19.6.1. Problemy związane z aktywnością fizyczną dzieci z ADHD

19.6.2. Zalecenia dotyczące aktywności fizycznej dla dzieci z ADHD

IV. Przykłady dobrych praktyk w adaptowanej aktywności fizycznej

20. Terapia w środowisku wodnym – *Anna Ogonowska-Słodownik*

21. Hipoterapia – *Natalia Morgulec-Adamowicz*

22. Program Treningu Aktywności Motorycznej (MATP) Olimpiad Specjalnych – *Waldemar Skowroński*

23. Nordic Walking – *Izabela Rutkowska*

24. Snoezelen - sale doświadczania świata - *Natalia Morgulec-Adamowicz*

25. Transplant Games - *Anna Ogonowska-Słodownik*

26. Igrzyska Sportowe „Onko-Olimpiada” - *Waldemar Skowroński*

27. Program MOVE - szansa na mobilność przez edukację/doświadczenie -
Izabela Rutkowska

Skorowidz osobowy

Skorowidz rzeczowy

Aneks 1 - *Barbara Woynarowska*

Aneks 2 - *Natalia Morgulec-Adamowicz, Bartosz Molik*

Literatura